

## **Myyrmäen ja Aviapoliksen suuralueiden metsäsuunnitelma - Vantaan kaupungin Kuntatekniikan keskuksen vastineet saatuihin muistutuksiin**

Muistutukset (neljä kpl) liitteenä.

### **1. Vastine Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n ja Vantaan yhdistys ry:n muistutukseen**

Muistutuksessa otetaan kantaa erityisesti Vantaan kaupungin yleiskaava 2020 huomioimiseen metsäsuunnitelman teossa sekä noin 20 yksittäiseen metsikkökuvioon. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ja Vantaan yhdistyksen jäseniä on metsäsuunnittelun ohjausryhmässä. Heidän kommentteja ja muutosehdotuksia on huomioitu metsäsuunnittelutyön aikana, myös kokousten väleillä SLL:n edustajien kommentteja on käsitelty tilaajan ja suunnittelijan toimesta ja vaikutukset suunnitelmaan on viety ohjausryhmälle tiedoksi.

Metsäsuunnittelutyön aikana seurattiin yleiskaava 2020:en esitettäviä luo- ja sl-aluevarauksia. Joulukuun 2018 alussa on saatu kaupunkisuunnittelusta viimeisin kartta-aineisto. Luo-alueille on esitetty jonkin verran toimenpiteitä silloin kun se on alueen käytön kannalta perusteltua. Luo-status ei estä tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamista, jos toimenpide ei vaaranna sitä arvoa, minkä perusteella luo-rajaus on tehty. Luo-alueet ovat yleiskaavan VL-, M- ja VR-alueiden päällekkäismerkintöjä. Muistutuksessa mainitun Viinikanmetsän luo-alueen kahdelle kuviolle esitetyt toimenpiteet eivät vaaranna alueen luontoarvoja. Tiheän nuoren puuston harvennuksella halutaan kehittää tulevaisuudessa kaunista ja kestävää puustoa. Lehtokasvillisuuden kannalta on hyväkin, että valoa pääsee metsänpohjalle.

Virkistyskäytön kannalta tarpeellisia toimenpiteitä on esitetty jonkin verran myös yleiskaava 2020 luonnoksen sl-alueille. Toimenpiteet näillä alueilla keskittyvät lähinnä ulkoilureittien reunapuiden hoitoon.

Vahvistetut kaavat menevät aina metsäsuunnitelman yli, esim. sl eli suojelualueille tehdään erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma. Tulevan yleiskaavan tarkkaa voimaantumista ei vielä tiedetä.

Kuviokohtaisissa kommentteissa kritisoidaan tiettyjen tonttien-, reittien- tai tiestön reunametsien hoitoa (mm. 1629, 1764, 3047). Toimenpidetarve on todettu maastossa. Lähimetsien hoito näillä alueilla on tärkeää, esim. kuvion 1629 lähistöllä on asukkaiden lisäksi päiväkotia. Alueen lehtipuusto on tiheää, hoitamattomana puiden kunto heikentyy ja puita katkeilee ennalta arvaamattomasti. Huomattava osuus alueen metsistä Espoon vastaisella rajalla suojelualueiden välissä on jätetty kehittymään ilman hoitoesityksiä.

Ei ole myöskään tarpeellista estää asukkaiden liikkumista metsäalueilla kuten muistutuksessa on esitetty tontin ja ulkoilureitin välisellä alueella kuviolla 1764.

Metsäsuunnitelmassa on käytetty valtakunnallista viheralueiden hoitoluokitusta. Metsäkuvio voi sopia ominaisuuksiensa perusteella useaan hoitoluokkaan, tällöin valitaan keskimäärin kuvaavin luokka. Muistutuksessa on esitetty usealle Petikon ulkoilureitistön ympäristön ulkoilumetsä -hoitoluokan kuviolle hoitoluokan muuttamista arvometsä -luokkaan. Ulkoilualueella ulkoilumetsä – luokka on katsottu näillä kuvioilla sopivaksi. Ulkoilureitistön reunapuustoa hoidetaan yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden kanssa. Myös Ylästössä Mustikkasuonkallioiden suojelualueen eteläpuolella on esitetty hoitoluokan vaihtamista arvometsä -luokkaan parilla kuviolla. Alueiden sijainti lähellä asutusta ja runsas ulkoilukäyttö puoltavat alueiden hoitoluokituksen säilyttämistä nykyisellään.

## **2. Vastine muistutukseen 2**

Asukkaan tekemä muistutus koskee Linnaistenmetsää. Muistutuksessa kyseenalaistetaan esitettyjen toimenpiteiden tarpeellisuus virkistyskäytön kannalta. Myös suunnitelman esittämistapaa eli kuviokohtaista suunnitelmaa kritisoidaan. Toimenpide-esitykset painottuvat Linnaistenmetsän alueella rakennetun ympäristön reunametsiin. Hoidon tavoite on ohjata puuston kehittymistä siten, että metsäalueet säilyisivät tulevaisuudessakin hyväkuntoisina ja peitteisinä. Metsäalueiden jakaminen pienempiin alueisiin eli kuvioihin auttaa kohdistamaan hoitoesitykset tarvittaviin kohtiin ja alueiden lajistoinventoinnit ja muut erityispiirteet voidaan huomioida tarkasti. Suunnitelman tausta-aineistoon kuuluu mm. liito-orava- ja lahopuuviesakkojen inventoinnit.

Metsä kehittyy koko ajan puiden kasvun myötä. Viimeistään puuston ikääntyessä lisääntyvän huonokuntoisuuden myötä ratkaisuja joudutaan tekemään joka tapauksessa. Kun kyseessä on yhä kasvavan kaupungin virkistysalueet, käyttäjämäärän lisääntyessä metsienhoitoa tulee suunnitella pitkäjänteisesti. Erityisesti lähimetsien hoidolle on hyvä olla tarpeelliset hoitoehdotukset.

Metsäsuunnitelmaa tehdään kaavojen metsäisille viheralueille, varsinaisesti maankäytön suunnittelulla on omat prosessinsa. Toki metsäsuunnittelun aikana tehtäviä kaavaluonnoksia on seurattu. Esimerkiksi muistutuksessa mainittu kuvion 1045 harvennus tehdään vain, jos Linnaisten omakotitaloalueen laajennus - asemakaavaluonnoksen mukainen rakentaminen toteutuu, jolloin alue on uuden rakentamisen reunaa.

Lausunnossa esitetään huoli harvennusten ja muiden hoitotöiden tarpeellisuudesta ja niiden vaikutuksesta metsäympäristöön. Maastossa on todettu hoitotarpeita, jotta metsäalueet säilyisivät kymmenien vuosien päästäkin hyvinä virkistyskäyttöalueina. Tiheissä metsissä, joissa on kasvavaa nuorta puustoa, on ensiarvoisen tärkeää taata puille kasvutilaa. Nuorempien metsien harvennusten tavoite on kehittää ajan kanssa kaunista, kestävä puustoa. Hyväkuntoiset suuret puut säästetään, niitä ei ole virkistysalueilla tarpeen kaataa. Tiheä puusto rajoittaa myös kenttäkerroksen kasvillisuutta. Ennen harventamista voi olla jopa tilanne missä pohjikasvillisuutta ei ole lainkaan, harvennuksen jälkeen pohjikasvillisuus lähtee elpymään.

Lausunnossa tiedustellaan myös ennakkoraivauksen perusteita. Ennakkoraivausta tehdään tarvittaessa ennen harvennusta, kaikkea alikasvosta ei ole tarpeellista raivata. Kasvatuskelpoisia taimia säästetään koska alikasvotaimia voidaan kasvattaa ajan kanssa isoiksi puiksi, myös muita tiheiköitä on hyvä jättää. Raivauksessa poistetaan sellaista vesakkoa mikä haittaa puunkaatoa. Kaadettavien puiden tyveltä raivataan vesakkoa ja puiden välialueilta harvennetaan tiheikköjä. Tonttien ja katualueiden reunoilla kasvaa usein haittaavaa lehtipuuvesakkoa.

## **3. Vastine muistutukseen 3**

Muistutuksen mukaan harvennuksia on esitetty liikaa ja luontoarvojen kannalta vahingollisille paikoille. Hoitotarpeet on todettu maastoinventoinnin perusteella ottaen huomioon alueen sijainti ja tausta-aineistot kuten luonto- ja lajistoinventoinnit. Kuten muistutuksessa mainitaan, lähimetsät ovat asukkaille tärkeitä. Siksi kaupungin metsäalueita tulisi hoitaa suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.

Linnaisten metsäalueella hoitoesitykset koskevat keskeisiä alueita asutuksen, tiestön ja reittien lähellä. Metsäalueen keskiosat on jätetty hoidon ulkopuolelle kehittymään enemmän luonnontilaisena. Reuna-

alueilla joudutaan joka tapauksessa ennen pitkää toimimaan, ikääntymisen myötä puuston kunto keskimäärin heikkenee.

Muistutuksessa vedotaan myös liito-oravan esiintymiseen. Metsäsuunnittelun tausta-aineistona on myös liito-oravainventointien tiedot, jotka sisältävät niin yksittäisiä kolo/pesäpuita kuin laajempia elinympäristö- ja ydinalueita. Liito-oravien elinympäristöjä ei heikennetä. Inventointiaineistot huomioimalla voidaan sovittaa luontoarvot ja virkistysmetsien hoito.

Muistutuksessa kyseenalaistetaan myös Pöllökallion länsipuolelle suunniteltua poimintahakkuuta. Kuvion 1113 tekstikuvauksessa on kerrottu, että reitin reunasta poistetaan huonokuntoisia puita. Reitin käytön kannalta toimenpide on perusteltu ja välttämätön tehdä jossain vaiheessa.

Muistutuksessa kritisoidaan myös Petikon ja Askiston alueille esitettyjä sekametsien harvennuksia. Alueille ei ole kovin paljon harvennuksia esitetty ja esitetyt harvennuskohdeet on tarkoin harkittu hoitotarpeen ja alueiden keskeisen sijainnin vuoksi. Askistossa hoidettavat alueet ovat lähellä asutusta, Petikossa ulkoilureitistön reunoilla.

Muistutuksessa viitataan myös asemakaavoitukseen: Linnaisten omakotitaloalueen laajennuksen sekä Viikatepuiston asemakaavan muutokseen. Asemakaavaprosessit eivät liity varsinaisesti metsäsuunnitelman tekoon. Metsäsuunnitelmassa on varauduttu tietyn osin asemakaavojen voimaantuloon mutta metsäsuunnittelu ei vaikuta kaavoittamisprosessiin. Asumaan muistutuksen liitteenä ovat Linnaisten asemakaavan 100400 muistutukseen sisältynyt asukkailta kerätty adressi sekä Viikatepuiston asemakaavan muutosta 002358 varten tehty muistutus.

#### **4. Vastine Linnaisten omakotiyhdistys ry:n muistutukseen**

Muistutuksessa korostetaan Linnaisten metsäalueen tärkeyttä luonnon ja virkistyskäytön kannalta sekä esitetään huoli esitettyjen harvennusten ja muiden hoitotoiden vaikutuksista. Vastineena esitetään, että suunnitelmassa on huomioitu kattavasti tausta-aineistoja (kaavat, arvokkaat elinympäristöt ja lajistoinventoinnit kuten liito-oravat) sekä tehty kattava maastoinventointi. Maastossa on todettu metsän nykytila ja miten metsä kehittyy ilman hoitoa tai millaisia hoitotoimenpiteitä tulisi tehdä, jotta alue olisi virkistyskäytön kannalta toimiva tulevaisuudessakin. Toimenpiteet on keskitetty keskeisille alueille lähelle rakennettua ympäristöä. Kuten muistutuksessakin on todettu, osa toimenpiteistä on kohdistettu vain tiettyyn metsäkuvion osaan.

Muistutuksessa metsäkuviokohtaiset kommentit kohdistuvat rakennetun ympäristön reunametsiin. Muistutuksessa on nostettu esiin mm. kuviot 1021, 1023 ja 1029, jotka ovat tiheitä ja nuoripuustoisia tontteihin rajautuvia metsiköitä. Näiden harventaminen parantaa metsikön virkistys- ja maisema-arvoa ilman että luontoarvot vaarantuvat. Jos nuoresta puustosta halutaan kehittää kaunista ja kestävästä puustoa, tiheää puustoa täytyy harventaa ajallaan. Hoidetussa metsässä valoa pääsee myös kenttäkerroksen kasvillisuudelle. Pitkään ylitieheänä kasvanutta metsää ei voi myöhemmin hoitaa järkevästi, korkeat ja pienilataiset puut eivät kasvata enää uutta latvusta. Hoitamattomana kasvanut puusto on usein huonokuntoisempi kuin saman ikäinen hoidettu puusto. Hyväkuntoisilla ja suurilataisilla vanhoilla puilla on ollut aina riittävä kasvutila.

Pienpuustonhoitoa, lähinnä pihlajan raivausta, on esitetty tietyille tontinreunakuvioille, esim. 1019, 1020 ja 1030. Kuvioilla 1004, 1007 ja 1035 on esitetty poistettavaksi huonokuntoisia puita tonttien reunoilta.

Metsäkuvion 1045 hoitoesityksellä varaudutaan mahdolliseen omakotitaloalueen laajentamiseen. Jos rakentaminen toteutuu, uusi reunapuusto tulee olla turvallinen tonttien kannalta. Kuvio 1069 on liito-oravan elinympäristöä, ladunreunasta vaaraa aiheuttavien puiden poisto ei vaaranna elinympäristön soveltuvuutta liito-oravalle. Metsäsuunnittelun ohjausryhmässä on Vantaan ympäristökeskuksen edustus ja toteutusvaiheessa huomioidaan ajantasaisin lajistotieto.

Lähimetsille on hyvä olla 10-vuotissuunnitelmassa harkittu toimenpide-esitys, hoitotarpeita voi ilmetä mm. asukastoiveiden kautta. Lähimetsiä hoidetaan pienipiirteisesti. Toteutusvaiheessa lähiympäristön asukkaita tiedotetaan ja näin voidaan huomioida niiden asukkaiden toiveet, joiden tonttiin metsä rajautuu tai jotka muuten aluetta käyttävät.

Linnaisten metsäalueen keskiosat on jätetty suunnitelmassa ilman hoitoesityksiä. Metsäalueen keskiosissa on helpompi jättää metsä kehittymään luontaisesti, kun heikentyvät ja kaatuneet puut eivät aiheuta vastaavaa haittaa kuin keskeisemmillä alueilla lähellä asutusta ja reitistöä.